

ISBN: 978-625-7303-14-9

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

ketebe.com

Ketebe Yayınları: 404

Düşünce

Yayın Yönetmeni

Furkan Çalışkan

Yayıma Hazırlayan

Sezai Saraç

Düzeltili

Samet Tınas

Kapak

Harun Tan

Mizanpaj

Nilgün Sönmez

1. Baskı 1990
2. Baskı 2007

KETEBE'DE
1. BASKI

Şubat 2021
İstanbul

Ketebe Yayınları

Sertifika No: 49619

Maltepe Mahallesi Fetih

Caddesi No: 6 Dk: 2

Topkapı 34010 İstanbul

Tel: 212 612 29 30

e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.

Cihangir Mah. Güvercin Cad.

No: 3/1 Baha İş Merkezi A Blok

Kat: 2 34310 Haramidere -

Avcılar / İstanbul Sertifika No: 44452

Tel: 212 412 17 00

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.'ye aittir.
İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

İSLAM *ve* BİLİM TARTIŞMALARI

Seyyid Hüseyin Nasr, Münevver Ahmed Enis, Glyn Ford,
Perviz Manzur, Ziyaüddin Serdar, İsmail R. Farukî, M. Ali Kettanî,
Seyyid Nakib El-Attas, Vakar Ahmed Hüseyinî, Muhammed Zeki
Kirmanî, Abdullah el-Daffa, Cavid Ensari, Dr. Abdüsselam,
Sirac Münir, Etzai Fatima, Dr. Enver Nesim

Hazırlayan:
MUSTAFA ARMAĞAN

Genişletilmiş 3. Baskı

KETEBE

Mustafa Armağan

Urfalı bir anne-babanın çocuğu olarak Cizre'de dünyaya geldi (1961). Üniversiteye kadarki eğitim hayatını ilk yazı denemelerine başladığı Bursa'da tamamladı. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden 1985 yılında mezun olduktan sonra İÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde yüksek lisansa başladıysa da, yayıncılığın cazibesine kapılarak uzun yıllar İlim, Risale, İnsan, İz, Ağaç ve Etkileşim Yayınları'nda editör, yayın danışmanı ve yayın yönetmenliği görevlerinde bulundu. *İzlenim* dergisini yönetti.

Bugüne kadar 50 kitaba imza atmış olan Armağan özellikle tarih yazıları ve kitaplarıyla geniş bir kitleye ulaşmayı başardı. Halen *Derin Tarih* dergisi genel yayın yönetmenliği, Ketebe Yayınları'nda yöneticilik ve Akit TV'de Yavuz Bahadıroğlu ile Kayıtdışı Tarih programcılığı yapmaktadır. Yaygın bir okur kitlesine ulaşan ve çoğu yayınevimizden çıkmış olan kitapları arasında şunlar sayılabilir:

Abdülhamid'in Kurtlarla Dansı (3 cilt), *Kızıl Elma Peşinde Bir Ömür: Fatih Sultan Mehmed, Büyük Osmanlı Projesi, Tek Parti Devri, Satılık İmparatorluk, Yavuz Sultan Selim Han, Asım'ın Nesli, Ayasofya Entrikaları, İnsan Yüzlü Şehirler, Korku Duvarını Yıkma, Osmanlı'nın Kayıp Atlası, Kır Zincirlerini Osmanlı, Avrupa'nın 50 Büyük Yalanı, Bilinmeyen Yönleriyle İsmet İnönü Gerçeęi, Kâzım Karabekir'in Gözüyle Yakın Tarihimiz* (2 cilt), *Osmanlı'nın Mahrem Tarihi, Osmanlı: İnsanlığın Son Adası, Küller Altında Yakın Tarih, Yakın Tarihin Kara Delikleri, Yakın Tarihte Efsaneler ve Gerçekler, Osmanlı Sultanları Albümü.*

İÇİNDEKİLER

Önsöz	9
3. baskıya not.....	13
Giriş.....	15

1

İSLAM BİLİMİ NEDİR, NE DEĞİLDİR?

İslam Bilimi nedir? / Seyyid Hüseyin Nasr	39
İslam Bilimi ne değildir? / Münevver Ahmed Enis.....	53
İslam Biliminin yeniden doğuşu / Glyn Ford.....	63
İslam Biliminin temelini atmak / Münevver Ahmed Enis	75
İslam Bilimine duyulan ihtiyaç / Perviz Manzur	93

2

İSLAM VE BATI BİLİMİ

İslam Bilimi olmadan İslam medeniyeti düşünülemez / Ziyaüddin Serdar.....	99
Batı Bilimi karşısında Müslümanların tavrı / İsmail R. Farukî	105
İslam Bilimi ve İslamî değerler sistemi / M. Ali Kettanî.....	119
Bilime İslamî ve Batılı yaklaşımlar / Ziyaüddin Serdar	133

3

BİLGİ İSLAMİLEŞTİRİLEBİLİR Mİ?

Bilginin İslamileştirilmesinin anlamı / Münevver Ahmed Enis.....	143
---	-----

Bilginin İslamileştirilmesi mi İslam'ın Batılılaştırılması mı? / Ziyaüddin Serdar.....	147
İslam ve bilim / Seyyid Nakib El-Attas.....	167
“İslamî”, “Müslüman” ya da “Şer’î” bilim ve teknoloji nedir? / Vakar Ahmed Hüseyinî.....	173
Vakar Hüseyinî’nin İslam Bilim ve Teknolojisi görüşünün eleştirisi / Muhammed Zeki Kirmanî.....	179
Geçmiş ile gelecek arasında çağdaş Müslüman bilginler / İsmail R. Farukî.....	189

4

İSLAM BİLİM TARİHİNE BİR BAKIŞ

İslam bilimlerinin geçmişine toplu bir bakış / M. Ali Kettanî.....	199
Müslümanların matematiğe katkıları / Abdullah el-Daffa.....	225
İslam bilimlerinin metodolojisi üzerine düşünceler / Seyyid Hüseyin Nasr.....	235

5

İKİ EFENDİ ARASINDA

İki efendi arasında: Kur’an mı yoksa bilim mi? / Ziyaüddin Serdar.....	251
Ekonomik kurtuluş için bilimsel politika / Cavid Ensari.....	263
Bilimsel araştırmalara İslamî bir bakış / Dr. Abdüsselam.....	269
Abdüsselam’a Cevap: Bu çözüm, İslam Bilimini kısırlaştırmaktan başka bir işe yaramaz / Cavid Ensari.....	279
İslam ve bilim dünyası / Sirac Münir.....	287
Temel bilimin karşılayamadığı ihtiyaçlar / Etzai Fatima.....	293

SONUÇ: İSLAMIN GELECEĞİ VE BİLİM

İslam Bilimi: Bir ölüm kalım sorunu / Dr. Enver Nesim.....	305
Yazarlar Hakkında.....	312
Dizin.....	315

Sevgili annem Mühibe Armağın'a
(1935-2019)

ve

Sevgili babam Rafet Armağın'a
(1925-2018)
hürmet, şükran ve rahmetle...

ÖNSÖZ

Derleme kitapların ticarî ve fikrî bir cazibesi olduğu sanırım pek söylenemez. Nedense “okur” dediğimiz kesim, tek yazarlı bir kitabı, içindeki konular ayrı tellerden çalsa dahi çok yazarlı bir kitaba tercih etme eğilimindedir. Oysa Batı kütüphanesinde bu tür belli konulara hasredilmiş ortak yazarlı çalışmalar epeyce hacimli bir yekûn tutmaktadır. İngilizce akademik neşriyate bakılınca hemen her alanda ya da konuda bir ya da birkaç editörün gayretiyle hazırlanmış ‘edisyon’lara bolca rastlamak mümkün. Okuyucu da bu tür ‘çok başlı’ kitapları özellikle tercih ediyor kanaatindeyim. Nedeni de gayet basit bence: Madem demokratik ve çok sesli bir ortamda yaşıyor, o halde neden tek bir yazarın ‘solo’ yaptığı kitapları okumakta ısrarcı olunsun ki? ‘Koro’ halinde söylenen fakat her katkıda bulunanın kendine mahsus bakışı ve edasıyla renklenmiş bir kitabı, daha doğrusu ‘dergimsi’ bir kitabı okumak, çeşitli görüşlere, muhalif bile olsa, hoşgörüle bakabilmek diye tanımlayabileceğimiz çoğulcu demokratik hayatın bir işareti sayılmalı değil midir?

Ülkemizde de 12 Eylül 1980’den sonra giderek daha fazla sayıda derleme kitapların ya da kitap cesametinde dergilerin seçki